

Preek 16 maart 2025 (Kerkproeverij)
HWS Ontmoetingskerk
Marcus 14:32-42

Gemeente van Jezus Christus,

Volg je het nieuws een beetje? Zo nee, dan zou ik je haast willen feliciteren. Zo ja, dan ben je waarschijnlijk bezorgd... Bezorgd over van alles en nog wat: wat gaat Trump nu weer doen? Hoe zal het verder gaan in Oekraïne? Moet Europa herbewapent worden? En zo ja, als we klaar zijn voor de strijd is dat niet misschien juist een opmaat naar oorlog? En wie moet die wapens en soldaten allemaal betalen, wat voor gevolgen heeft het voor de economie? En daarmee wat voor gevolgen heeft het allemaal voor jou en voor mij? Het leven wordt duurder, kan ik het nog wel blijven betalen? En met de klimaatverandering... In wat voor wereld leven we over tien jaar? In wat voor wereld groeien de volgende generaties op?

Grote zorgen... Die het leven van een ieder kunnen raken... Denk jij daar weleens over na? En daarnaast zijn er misschien ook nog wel de zorgen waar jij zelf persoonlijk mee te maken hebt. Met je werk, je studie, je ouders, je kinderen, je gezondheid... Je toekomst... Maak jij je zorgen?

Of je je nu wel of geen zorgen maakt, één ding is zeker: er is veel mis in deze wereld. Oorlog, geweld, honger, armoede, onderdrukking, rampen, ziektes... In de kerk hebben we het dan vaak over een gebroken wereld. De wereld is gebroken, kapot... Maar tegelijkertijd: iets is niet gebroken als het niet ooit heel was.

We geloven dat God de schepping ooit goed heeft gemaakt, zeer goed zelfs. Adam en Eva leefden in het paradijs. Daar waar het leven volmaakt was. Er was geen pijn, geen ziekte, geen dood, geen zorgen... Alles was goed. En het meest duidelijk kwam dat tot uiting in Gods nabijheid in het paradijs. God was bij de mens. Alles perfect...

Maar perfectie vraagt ook om vrijheid. De mens is geen computer zonder vrije wil. De mens heeft van God de keuzevrijheid gekregen. Wil ik met God in het paradijs leven, het goede leven voor altijd? Of niet? De keuzemogelijkheid was duidelijk. Eet niet van die ene boom of je zult sterven... De mens koos ervoor om God niet te gehoorzamen. En zo kwam er een breuk tussen God en de mens. De volmaakte schepping werd gebroken. De wereld ging kapot.

Tegelijkertijd zien we natuurlijk nog veel glimpen van de schepping zoals hij bedoeld is. Liefde tussen mensen die opbloeit. Gelukkige gevoelens. De natuur die soms zo wonderschoon is... Flarden van hoe het bedoeld was, maar beperkt en beschadigd door de gebrokenheid van dit leven. De gebrokenheid die wij allen kennen.

Misschien denk je nu bij jezelf: nou lekker dan. Zoveel duizenden jaren geleden kozen anderen ervoor om God ongehoorzaam te zijn en daarom leef ik nu in een gebroken wereld. Dat voelt oneerlijk: anderen deden het... En de gevolgen zijn enorm... Maar ben jij anders? Kies jij ervoor om op een goede manier te leven?

Het zou goed kunnen dat jij denkt: ja, best wel... Ik leef op een goede manier, ik ben anderen niet te veel tot last, ik steel niet, ik moord niet, ik houd me zelfs meestal netjes aan de verkeersregels... Maakt dat mij dan tot een slecht mens?

Wat maakte het paradijs tot een paradijs? Dat was vooral de aanwezigheid van God. God die op alle vlakken volledig perfect is. En dan de vraag: zou jij daar bij passen? Zou jij bij God passen? Bij die perfectie?

Vergelijk het met een wit en een grijs doek. Jij bent dat grijze doek. Misschien heb je veel verkeerd gedaan in je leven, anderen pijn gedaan, jezelf tekort gedaan... Dan ben je misschien heel donkergrijs. Maar het kan ook zijn dat het met jou allemaal meevalt, dat jij best heel goed leeft. Natuurlijk niet perfect, niemand is perfect, ook jij bent weleens tekort geschoten richting anderen... Maar verder... Best heel goed. Lichtgrijs. Zo licht dat het wel wit lijkt... Tot je het over het witte doek heen wilt leggen. Dan zie je overduidelijk: dit is geen wit. Dit is grijs. Dit past niet bij elkaar. God is dat witte doek. Of eigenlijk nog meer dan dat. Stralend wit. Hij is volmaakt. En in volmaaktheid is er geen ruimte voor onvolmaaktheid. Dat zou afbreuk doen aan God. God is zo volmaakt dat wij in onze onvolmaaktheid niet bij Hem kunnen komen. Er is een scheiding tussen God en mens. En die scheiding veroorzaakt de gebroken wereld. Het is kapot...

En wij maken het alleen maar meer kapot. Elke keer als wij een ander tekort doen dan beschadigen we die ander. En dat vraagt om rechtvaardigheid. God is volmaakt. En dus is Hij ook volledig rechtvaardig. Het kan niet zijn dat een Hitler of een Poetin ongestraft wegloupt van zijn daden. God is rechtvaardig... Het kan niet zijn dat de pijn die een ander jou heeft aangedaan ongestraft blijft... God is rechtvaardig... Het kan niet zijn dat wat jij een ander hebt aangedaan ongestraft blijft...

De wereld is kapot. Dat zien we vaak genoeg op het nieuws en in de wereld om ons heen. Kapot... Maar in die gebrokenheid klinkt het christelijke geloof. Het is een boodschap van hoop, van liefde. Want God houdt van ons. God is liefde. Hij wil dat het weer goed komt tussen Hem en ons. Dat de wereld weer heel wordt. En tegelijkertijd dat de rechtvaardigheid overwint.

En dus stuurde God Jezus. Jezus is Gods eniggeboren Zoon. God zelf. Hij is net als God. Volmaakt. Dat helder schijnende doek. Maar tegelijkertijd wel een mens. God én mens. En Jezus wisselde zo van rol met ons. Hij nam de straf, de rechtvaardige straf, die wij verdienen op zich... En als wij dat willen krijgen wij in ruil daarvoor de plek die Jezus had. Die volmaakte plek. Kind van God. Dan kunnen wij weer bij God komen. Want het verkeerde dat wij hebben gedaan heeft Jezus overgenomen. Zijn bloed, Zijn lijden wast ons grijze doek stralend wit. Als je een boete krijgt dan moet die boete betaald worden. Jezus betaalt de hoogste boete voor ons. Het is betaald. En zo komt het goed tussen God en ons.

In deze tijd voor Pasen staan we in de kerk daar uitgebreid bij stil. We noemen dit ook weleens de lijdenstijd. We denken na over het lijden van Jezus. De prijs die Hij betaald heeft, die jij eigenlijk had moeten betalen. De straf die Hij gedragen heeft, die jij eigenlijk had moeten dragen.

En hoe diep dat lijden gaat zien we terug in het gedeelte uit de Bijbel dat we met elkaar hebben gelezen. Jezus is in een tuin. Hij weet dat Hij snel gevangen genomen zal worden. Hij weet dat Hij op een gruwelijke manier vermoord zal worden. En dan gebeurt er met Hem van alles. We lezen dat hij onrustig wordt, angstig, diepbedroefd tot stervens toe...

Dat is opvallend. In de Bijbel krijgen we tot dusver steeds het beeld van Jezus van iemand die heel standvastig is. Zeker van Zijn zaak. Vol overtuiging vertelt Hij de mensen over God, vol genegenheid toont Hij de liefde van God, en heel bewust gaat Hij de weg naar Zijn verschrikkelijke dood. Jezus, de Zoon van God zien we hier op een manier die we nergens anders zien. Hij is zo ontzettend van Zijn stuk gebracht. Het duizelt Hem, Hij is lamgeslagen door angst, Hij is volledig overrompeld...

Opvallend. Hoe zou dat gekomen zijn?

Des te opvallender zijn Jezus' heftige emoties als we dat vergelijken met die tijd. In de Griek-Romeinse cultuur werd bijvoorbeeld het verhaal van Socrates voorgehouden als dat van een ideale dood. Iemand die in alle rust heen gaat. De gifbeker drinkt zonder zich te verzetten. In de Joodse cultuur waar Jezus zelf in leefde werden juist de verhalen hoog gehouden van mensen die moedig en vol geloof een zekere dood tegemoet gingen. Jezus is naar mijn weten in de historische teksten de enige politiek of religieuze figuur in de oudheid die vol angst Zijn eigen dood tegemoet gaat. Dat het ons zo verteld wordt onderstreept dat het echt zo gebeurd is. Geen van Zijn volgelingen zou het zo verzinnen.

Het is ook heel anders dan de dood van Zijn volgelingen. Uit de eerste eeuwen na Christus zijn er ontzettend veel verhalen over christenen die stierven vanwege hun geloof. Net als tegenwoordig in grote delen van de wereld werden christenen vervolgd om hun geloof. En veel van hen werden zelfs vermoord vanwege het geloof. Zo werden christenen in de arena's gevoerd aan de leeuwen terwijl duizenden mensen toekeken. En werden gelovigen in brand gestoken. Maar daar lezen we eigenlijk nooit over angst. We lezen over vrede, over hoop... Vroege christenen gingen de leeuwen letterlijk zingend tegemoet. En biddend met hun handen in de lucht liepen ze de vlammen in... Dat was toen... Maar in landen als Noord-Korea, Somalië en Jemen nog steeds. Ze geloofden, ze wisten zeker: beter met het geloof sterven dan zonder het geloof leven... Geen angst, vol overtuiging...

De grote uitzondering is Jezus zelf. Hij is wel angstig... Hoe zou dat gekomen zijn?

Hier in de tuin begint Jezus voor het eerst te ervaren wat het lijden inhoudt. Hij wist er verstandelijk al van, maar hier begint het lijden... En het ergste lijden is niet de marteldood aan het kruis die Hij tegemoet gaat. Nee. Het grootste lijden is de afwezigheid van God. Jezus neemt hier de straf van de mens op zich. En het grootste lijden is de afwezigheid van God. God die Jezus verwerpt.

Stel jij leert vandaag iemand kennen en die persoon wordt boos op je en zegt: 'ik wil niets meer met je te maken hebben.' Dan doet dat pijn, maar het zou nog oneindig veel pijnlijker zijn als

iemand waar je veertig jaar gelukkig mee getrouwd bent geweest tegen je zegt: 'ik wil niet meer met je te maken hebben'. Wat een pijn zou dat zijn! Maar die liefde van een gelukkig langdurig huwelijk is slechts als een druppel tegenover de oceaan van liefde die er is tussen God en Jezus. Al voor de tijd begon waren zij volledig verbonden, volmaakte liefde... En die werd gebroken... Juist uit liefde... Voor jou...

Tegen de mens in het paradijs zei God: luister naar mij wat betreft de boom en ik zal je het eeuwige goede leven geven... En de mens deed het niet... Tegen Jezus zei God: luister naar mij in alles, ga de volmaakte weg in gehoorzaamheid aan Mij hier op aarde... En ik zal je verpletteren... En Jezus deed dat. Hij wordt verpletterd onder het gewicht van al het kwaad van de wereld...

Hier begint Jezus dat te ervaren. Met name die Godverlatenheid. Later roept Hij aan het kruis: 'Mijn God, mijn God, waarom heeft U mij verlaten?' Dat is het diepste lijden. Dat is de straf op wat wij doen... Niet Jezus had aan het kruis moeten hangen. Maar wij... Hij neemt onze plaats over... En als wij het willen nemen wij Zijn plaats over. Geliefd kind van God. Welkom in de volmaaktheid van God... Het is een geschenk... De vraag is: neem jij dat aan?

De christenen die gestorven zijn om hun geloof hebben dat gedaan. En wel zo vol overtuiging dat ze wisten: het geloof is meer dan het leven hier op aarde. Want in de toekomst ligt het goede eeuwige leven. Het paradijs. De gebroken wereld wordt hersteld, de dood wordt teniet gedaan en wij zullen leven. Liever hier sterven met Christus, dan hier te leven zonder Jezus en daarmee zonder toekomst.

En zo ook voor ons. God geeft jou het geschenk van het geloof. Het komt goed tussen jou en God. Neem jij dat geschenk aan? Zo ja, dan opent de toekomst zich voor je. Het gaat goed komen. En dan kan het hier in dit leven soms nog heel moeilijk zijn. Maar je doet het niet alleen. Je doet het met God. Hij helpt je, Hij draagt je... En dit hele leven staat dan in het licht van het leven dat komende is. Het eeuwige goede leven... Het paradijs...

In het licht daarvan zijn de zorgen van dit leven maar klein. Trump kan blazen wat hij wil, politiek Den Haag mag doormodderen, al gaat de economie en mijn portemonnee failliet... Ik weet: het komt goed. Dankzij Jezus, dankzij de liefde van God.

De kern van het christelijk geloof is dit, het is een Bijbelcitaat: 'Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.' Jij bent geliefd! Zo geliefd dat God alles gegeven heeft om het goed te maken tussen jou en Hem. Hij wil jou alles geven. Zijn goede zorgen in dit leven, en de volmaakte goede toekomst in het paradijs. Hij strekt Zijn hand uit. Neem jij het aan? Neem jij het geschenk aan? Neem en leef. Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410